

YAPAY GÜNDEMLERE DEĞİL İNOVASYONA ODAKLANMALIYIZ

Ülkesinin geleceğini düşünen hiç kimsenin yeni sanayi devrimi ile ortalığı kasıp kavuracak teknolojik değişime sırtını çevirebilmesi mümkün değildir. Artık yapay gündemlere değil bu ana gündeme odaklanmak zorundayız. İnovasyon, mevcut olana değil, gelecek olana odaklanmak demektir. Türkiye'nin güçlü bir biyoteknoloji, nanoteknoloji, bilgi ve iletişim teknolojileri, dijital dönüşüm gündemine acil ihtiyacı var.

Teknolojik gelişmeler dünyamızı kalıcı bir biçimde değiştiriyor, değiştirecek. Dünyadaki ezber bozan ve herkesi şaşırtan değişimlerin temel kaynağı gelmekte olan yeni sanayi devrimidir. Ülkelerin sıralamasını, dünyanın yönetim biçimini değiştirecek olan, küresel ekonomi içinde milli ekonomilerin nasıl yerleşeceğini, üretimin nasıl ve nerede yapılacağını belirleyecek olan yeni sanayi devrimidir. Hiç bir ülkenin bu sürecin dışında kalabilme ihtimali, lüksü yoktur. Ülkesinin geleceğini düşünen hiç kimsenin yeni sanayi devrimi ile ortalığı kasıp kavuracak teknolojik değişime sırtını çevirebilmesi mümkün değildir. Artık yapay gündemlere değil bu ana gündeme odaklanmak zorundayız.

General Motors, 1908 yılında kurulmuş bir şirket. Yılda yaklaşık 3 milyon otomobil üretiyor. 37 ülkede üretim yapıyor. Otomobil denince hemen akla gelen Cadillac, Chevrolet, Buick bu şirketin markaları. Tesla ise 2003 yılında kurulmuş bir şirket. Yılda şimdilik yalnızca 86 bin otomobil üretiyor. Tek ülkede Amerika'da üretim yapıyor. Ama otomobil kavramını değiştirdi. Cadillac'ın kaputunu açtığınızda içinde bildiğimiz kocaman bir içten yanmalı motor var. Tesla'nın kaputunu açtığınızdaysa içinde bizim ilk bakışta motora benzetemeyeceğimiz küçük bir elektrikli bir motor var. Ama 2017 yılında Tesla'nın piyasa değeri, GM'i geçti. Bu alışmadığımız bir durum.

Dolayısıyla sormamız gereken 20. yüzyılın teknolojisini sürdürmek ve bunu taklit etmeye çalışmak mı? Yoksa 21. yüzyılın yükselen teknolojisini şimdiden tahayyül etmeye başlamak mı? Önemli olan bizatihi teknolojinin millileştirilmesi, ülkenin teknolojik dönüşümün dışında kalmamasının sağlanmasıdır. Yüz yıl önce yapılmış olanların taklit edilmesi, günün teknolojik dönüşümünün yakalanması demek olmayacaktır.

İnovasyon, mevcut olana değil, gelecek olana odaklanmak demektir. İnovasyon yarını tahayyül etmek de-

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı

İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi

baskanlik@tobb.org.tr

mektir. Türkiye'nin güçlü bir biyoteknoloji, nanoteknoloji, bilgi ve iletişim teknolojileri, dijital dönüşüm gündemine acil ihtiyacı var. Artık inovasyon dedikodusu yapmaktan, inovasyon yapmaya geçmeye odaklanma zamanıdır.

Yeni sanayi devrimini yakalamak üzere bir büyük sıçrayışa hazırlık yapmalı, öncelikle de sektör değil, teknoloji seçmeye odaklanmalıyız. Zira çağımız sektör değil, teknoloji seçme çağıdır. Geleneksel sektörlerin tümünün yeni teknolojilerle, yeniden biçimlendirildiği bir çağın içinde yaşıyoruz. İnovasyon bu manada yarını tahayyül etmek demektir.

1980'de dünyanın ayrılmaz bir parçası değildik. Bugünse artık dünyanın ayrılmaz bir parçası. 80'lerden başlayarak dünyanın bir parçası oldukça zenginleşebileceğimizi gördük. Dışarı açıldıkça, ticaret yaptıkça zenginleştik, büyüdük. Türkiye serbest ticaret ortamından yararlanarak dönüşen bir büyük başarı öyküsüdür. Gümrük Birliği sayesinde orta teknoloji bir sanayi ülkesi olduk. Serbest ticaret, aslında Türkiye'ye çok iyi geldi.

Türkiye, dünyanın uyumlu bir parçası oldukça zenginleşmiştir. Dışa açılarak zenginleştiğimizi en yakından hatırlayanlar Anadolu şehirleridir. Anadolu sanayisinin geleceği, dışa açılmanın durmasına değil, sürmesine bağlıdır. Bu nedenle dünyada artan korumacılık eğilimleri bizim gibi ülkeler için son derece zararlıdır. Mücadele edilmelidir.

Esasında Türkiye hala çok değil, az ticaret yapmaktadır. Türkiye'nin ithalat rakamları yüksek değildir, Türkiye'nin ihracat rakamları çok düşüktür. Milli gelirin yüzde 28'i civarındadır. İthalatı nasıl sınırlandırırız yerine, ihracatı nasıl artırırız diye düşünmeye odaklanmalıyız. Dış ticaret açığımız ithal ikamesi ile kontrol edilmez. Edilseydi eskiden zaten bunu

yapmış olurduk. Türkiye dış ticarete hep açık vermekte, dış fon girişine muhtaç kalmakta, dışarıdan gelen kaynaklarla işini döndürmektedir. Makro istikrarsızlığın, ekonomideki dur/kalk sürecinin kaynağı budur. İç talebe ve dış kaynağa dayalı büyüme süreci Türkiye'de inovasyona dayalı büyümenin, teknolojik sıçramanın önünü kesmektedir.